

# ការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៃ ការលែងលះ I

ក្រសួងយុត្តិធម៌ វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវទូទៅអំពីកិច្ចការច្បាប់  
នាយកដ្ឋានសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ  
សាស្ត្រាចារ្យ Higashio Kazuyuki  
2018.3.15

មូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា

# មូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា

អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងលែងលះគ្នាបាន តែក្នុងករណីដែល ចំណុចណាមួយក្នុងចំណុចទាំង៥ខាងក្រោមនេះ ត្រូវបានទទួលស្គាល់តែប៉ុណ្ណោះ (ក្រមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា៩៧៨ កថាខណ្ឌទី១)។

1. អំពើជិត (ចំណុច ក)
2. បោះបង់សហព័ន្ធចោលដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ (ចំណុច ខ)
3. មិនដឹងស្លាប់ ឬ រស់ អស់រយៈពេលជាង១ឆ្នាំ (ចំណុច គ)
4. រស់នៅបែកគ្នាជាបន្តបន្ទាប់អស់រយៈពេលជាង១ឆ្នាំ (ចំណុច ឃ)
5. ទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវបានបែកបាក់ ហើយគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាចបដិទានឡើងវិញបាន (ចំណុច ង)

# មូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា

1. អំពើជិត (ក្រមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា ៩៧៨ កថាខណ្ឌទី១ ចំណុច ក )
2. បោះបង់សហព័ន្ធចោលដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ  
(ក្រមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា ៩៧៨ កថាខណ្ឌទី១ ចំណុច ខ )  
បោះបង់ចោល = ការបោះបង់ករណីយកិច្ចរួមរស់នឹងគ្នា សហការ និងសង្គ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមក  
(ក្រមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា ៩៦៦ )
3. មិនដឹងស្លាប់ ឬ រស់ អស់រយៈពេលជាង១ឆ្នាំ (ក្រមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា ៩៧៨ កថាខណ្ឌទី១ ចំណុច គ )

ភាពសត្យានុម័តនៃស្ថានភាពដែលមិនដឹងស្លាប់ ឬ រស់ គឺបានបន្តរយៈពេល១ឆ្នាំ។ ត្រឹមតែជាការបាត់ខ្លួន ឬ ការមិនអាចទាក់ទងបាន គឺមិនគ្រប់គ្រាន់ទេ។ ត្រូវតែស្ថិតក្នុងកម្រិតដែលស្មើនឹងលទ្ធភាពនៃការស្លាប់។

# មូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា

4. រស់នៅបែកគ្នាជាបន្តបន្ទាប់ អស់រយៈពេលជាង១ឆ្នាំ ផ្ទុយនឹងគោលបំណងនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ (ក្រមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា៩៧៨ កថាខណ្ឌទី១ ចំណុច យ )

ជាចំណុចដែលយកអំឡុងពេលជាក់លាក់នៃការរស់នៅបែកគ្នាដែលជាចំណុចសត្យានុម័ត មកធ្វើជាមូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា។ ចំណុចនេះ ងាយស្រួលក្នុងការបញ្ជាក់ និង សម្រេចសេចក្តីជាង“ទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវបានបែកបាក់” (មាត្រាដដែល ចំណុច ង )។ កម្រិតដែលធ្វើឲ្យភាពឯកជនរវាងប្តីប្រពន្ធមានភាពច្បាស់លាស់ក៏នឹងមានការធ្លាក់ចុះដែរ។

ការរស់នៅបែកគ្នាដោយសារទៅធ្វើការនៅឆ្ងាយតែម្នាក់ឯងដោយទុកគ្រួសារចោល មិនក្លាយជាការ “ផ្ទុយនឹងគោលបំណងនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍” ទេ ។

# មូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា

5. ទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវបានបែកបាក់ ហើយគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាចធ្វើបដិទានឡើងវិញបាន (ក្រមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា ៩៧៨ កថាខណ្ឌទី១ ចំណុច ង )

ជាចំណុចដែលបញ្ញត្តដោយសរុបទាំងអស់ចំពោះករណីដែលមិនត្រូវនឹងលក្ខខណ្ឌខាងលើចាប់ពី១~៤។

ក្នុងករណីដែលធាតុណាមួយខាងក្រោមនេះត្រូវបានទទួលស្គាល់ និងចាត់ទុកថា នឹងមិនមាននូវទំនាក់ទំនងក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវបានបែកបាក់ ហើយគ្មានសង្ឃឹមថានឹងអាចធ្វើបដិទានឡើងវិញ៖

- ប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាងគ្មានឆន្ទៈបន្តអាពាហ៍ពិពាហ៍ ( ធាតុអត្តនោម័ត )
- មានភាពលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការស្តារជីវភាពរួមក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ( ធាតុសត្យានុម័ត )

# មូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា

ដោយសារជាលក្ខខណ្ឌដែលមានភាពអរូបិយ ដូចនេះ មិនអាចបញ្ជាក់ដោយផ្ទាល់អំពី “មិនមានឆន្ទៈបន្តអាពាហ៍ពិពាហ៍” និង “មានភាពលំបាកយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការស្តារជីវភាពរួមក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍” ជាអាទិ៍បានទេ។ ហេតុនេះ យើងត្រូវអះអាងបញ្ជាក់ភស្តុតាងអំពីអង្គហេតុជាក់ស្តែង ដែលអាចវាយតម្លៃថាជាហេតុដែលត្រូវនឹងស្ថានភាពខាងលើ។

(ឧទាហរណ៍)

- អំពើហិង្សា
- បទល្មើស ឬ ការទទួលបានន័យ
- ចាយវាយប្រាក់ខ្លះខ្លាយយ៉ាងខ្លាំង

# មូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា

ដូចដែលបានលើកឡើងខាងលើ នៅក្នុងក្រុមរដ្ឋប្បវេណីនៃប្រទេសកម្ពុជា ការបែកបាក់ទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលមានភាពសត្យានុម័ត ត្រូវបានដាក់ចូលជាមូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា។ ស្ថានភាពដែលភាគីម្ខាងទៀតមានការទទួលខុសត្រូវទៅលើអ្វីមួយ ជាគោលការណ៍គឺមិនទាក់ទងទៅនឹងការសម្រេចសេចក្តីអំពីមូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា។

ប៉ុន្តែ បើសិនជាទទួលស្គាល់ការលែងលះតែតាមរយៈធាតុសត្យានុម័ត និងមានការបារម្ភថាមានលទ្ធផលដែលមានភាពមិនស្របគ្នា។ បើសិនជាមានភាពជាក់លាក់ដូចលើកឡើងក្នុងចំណុចបន្ទាប់ ទោះបីជាមូលហេតុនៃការលែងលះគ្នាត្រូវបានទទួលស្គាល់ក៏ដោយ ក៏តុលាការអាចច្រានចោលការទាមទារលែងលះគ្នានោះ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន។



# ការច្រានចោលការទាមទារដោយ ឆន្ទានុសិទ្ធិ

- ទោះបីជាមានមូលហេតុនៃការលែងលះគ្នាក៏ដោយ ប្រសិនបើយល់ឃើញថា ការលែងលះគ្នានោះនឹងបណ្តាលឲ្យការទ្រទ្រង់ជីវភាពរបស់សហព័ន្ធ ឬ កូន ក្រលំបាកយ៉ាងខ្លាំង ឬ មានការឈឺចាប់ដែលពុំអាចទ្រាំទ្របាន តុលាការអាចច្រានចោលការទាមទារលែងលះគ្នាបាន (ក្រមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា៩៧៨ កថាខណ្ឌទី២)។

ជាចំណុចដែលគិតពិចារណាដល់សុខុមាលភាពរបស់សហព័ន្ធ ឬ កូន។ បើសិនជាលទ្ធផលនឹងធ្វើឲ្យសហព័ន្ធ ឬ កូនមានភាពតឹងរ៉ឹងខ្លាំងពេក តុលាការអាចច្រានចោលការទាមទារលែងលះគ្នាបាន។

# ការច្រានចោលការទាមទារដោយ ឆន្ទានុសិទ្ធិ

- នៅក្នុងករណីនៃចំណុច យ ឬ ចំណុច ង ខាងលើ ប្រសិនបើយល់ឃើញថាការទាមទារនោះផ្ទុយនឹងភាពសុចរិត ដោយជនដែលទាមទារឲ្យលែងលះគ្នានោះ ធ្វើសប្រហែសយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការសហប្រតិបត្តិ និង ផ្ទុយសង្គ្រោះចំពោះសហព័ន្ធ តុលាការអាចច្រានចោលការទាមទារលែងលះគ្នានោះ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន (ក្រមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា ៩៧៨ កថាខណ្ឌទី៣)។

ការទាមទារឲ្យលែងលះគ្នាដោយសហព័ន្ធដែលបានបង្កើតនូវមូលហេតុអំពីការបែកបាក់ដែលផ្ទុយនឹងភាពសុចរិត តុលាការអាចនឹងមិនទទួលស្គាល់នូវការទាមទារនោះបាន។

# ការបែកចែកទ្រព្យសម្បត្តិ

# ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ

- នៅពេលលែងលះគ្នា ប្តីប្រពន្ធចាំបាច់ត្រូវតែពិភាក្សាគ្នាអំពីការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ (ក្រមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា ៩៨០ កថាខណ្ឌទី ១) ។ ក្នុងករណីដែលមិនអាចពិភាក្សាគ្នាបាន នឹងសម្រេចដោយផ្អែកតាមមូលដ្ឋានខាងក្រោមនេះ (មាត្រាដដែល កថាខណ្ឌទី ២) ។
  - សហព័ន្ធនីមួយៗត្រូវទទួលបាននូវទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែករៀងៗខ្លួន (កថាខណ្ឌទី ២ ចំណុច ក)
  - ជាគោលការណ៍ សហព័ន្ធនីមួយៗត្រូវទទួលបាន១ភាគ២នៃទ្រព្យសម្បត្តិរួម (កថាខណ្ឌទី ២ ចំណុច ខ វាក្យខណ្ឌទី ១)

# ទ្រព្យសម្បត្តិរួម និង ទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយឡែក

- ជាគោលការណ៍ ទ្រព្យសម្បត្តិដែលប្តីប្រពន្ធទាំងសងខាង ឬ តែម្នាក់ ទទួលបាននៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ គឺជាទ្រព្យសម្បត្តិរួម (ក្រមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា ៩៧៣) ។
- ទ្រព្យសម្បត្តិដែលមិនមែនជាទ្រព្យសម្បត្តិរួម = ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក (ក្រមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា ៩៧២)
  - ទ្រព្យសម្បត្តិដែលសហព័ន្ធនិមួយៗមានកម្មសិទ្ធិ នៅមុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍(មាត្រាដដែល ចំណុច ក)
  - ទ្រព្យសម្បត្តិដែលសហព័ន្ធម្នាក់ទទួលបានដោយប្រទានកម្ម ឬ សន្តតិកម្ម នៅក្នុងអំឡុងពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ (មាត្រាដដែល ចំណុច ខ)
  - ទ្រព្យសម្បត្តិដែលទទួលបានពីកម្មវត្ថុនៃទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនេះ(មាត្រាដដែល ចំណុច គ)

# ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ

ចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានបង្កើតក្រោយពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍ នឹងបែងចែក ដោយស្មើភាពគ្នាតាមភាពជាក់ស្តែង ដោយធ្វើការពិចារណាលើកម្រិតនៃការផ្តល់ ភាគទានផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្តីប្រពន្ធ ។

នៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីនៃប្រទេសជប៉ុន មិនមានមាត្រាដែលចែងនូវភាគនៃការ បែងចែកនោះឲ្យបានលម្អិតទេ។ ប៉ុន្តែ នៅក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង ប្រសិនបើគ្មាន ស្ថានភាពពិសេសទេ គេនឹងវាយតម្លៃនូវកម្រិតនៃការផ្តល់ភាគទានរបស់ភាគីទាំង សងខាងមានភាពស្មើគ្នា។ នៅប្រទេសកម្ពុជា ជាគោលការណ៍ សហព័ន្ធនីមួយៗ ទទួលយក១ភាគ២នៃទ្រព្យសម្បត្តិរួម ផ្អែកតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី(ក្រមរដ្ឋប្ប វេណីមាត្រា ៩៨០ កថាខណ្ឌទី២ ចំណុច ខ វាក្យខណ្ឌទី១)។

# ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ

ក្នុងករណីប្រពន្ធ គឺជាស្ត្រីមេផ្ទះ ហើយរស់នៅដោយផ្នែកលើ ប្រាក់ចំណូលរបស់ប្តីជាគោល និងបានបង្កបង្កើនទ្រព្យសម្បត្តិ តើ កម្រិតនៃការផ្តល់ភាគទានរបស់ប្រពន្ធនឹងត្រូវវាយតម្លៃដោយរបៀប ណា ?

ចំពោះការអនុវត្តនៅប្រទេសជប៉ុន គេបានវាយតម្លៃថាកម្រិតនៃ ការផ្តល់ភាគទានតាមរយៈការងារគេហកិច្ចរបស់ប្រពន្ធស្មើគ្នានឹង កម្រិតនៃការផ្តល់ភាគទានតាមរយៈការធ្វើការរបស់ប្តី។ នៅប្រទេស កម្ពុជា ការងារគេហកិច្ច និង ការងារដែលធ្វើក្រៅផ្ទះ មានតម្លៃស្មើគ្នា (ក្រមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា ៩៨០ កថាខណ្ឌទី៣)។

# ទ្រព្យសម្បត្តិដែលជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ

- ទ្រព្យសម្បត្តិដែលប្តីប្រពន្ធបានសហការគ្នាបង្កបង្កើន បង្កើតឡើងក្រោយអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងក្លាយជាកម្មវត្ថុនៃ ការបែងចែក។ ទោះបីជាមិនមានឈ្មោះរួមគ្នាលើទ្រព្យ សម្បត្តិនោះក៏មិនអីដែរ។  
(ឧទា) ទោះបីជាទ្រព្យសម្បត្តិដែលប្តីប្រពន្ធទទួលបានដោយ សហការគ្នា បានដាក់ឈ្មោះប្តីក៏ដោយ ក៏នឹងក្លាយជាកម្ម វត្ថុនៃការបែងចែកដែរ។
- ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក (ក្រមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា ៩៧២ ) និងមិនក្លាយជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែកទេ។



# អំពីកាតព្វកិច្ច

- កាតព្វកិច្ចដែលបានកើតមានដោយសារតែការបង្កបង្កើនទ្រព្យសម្បត្តិរួមប្តីប្រពន្ធ ត្រូវបានគិតថាជាកម្មវត្ថុនៃការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ។

(ឧទា)

ករណីដែលបានខ្ចីប្រាក់ដើម្បីយកមកទិញអចលនវត្ថុដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរួមប្តីប្រពន្ធ

# ឧទាហរណ៍

X



ទ្រព្យសម្បត្តិរួមបានដាក់ឈ្មោះរបស់ X

ទ្រព្យសម្បត្តិរួមជាអចលនវត្ថុដែលបានដាក់ឈ្មោះ X  
តែម្នាក់ឯង ៣០ម៉ឺនដុល្លារ

បន្ទុកនៃកាតព្វកិច្ចដែលបានដាក់ឈ្មោះ X

ប្រាក់កម្ចីដើម្បីយកមកទិញអចលនវត្ថុ ១០ម៉ឺនដុល្លារ

Y



ទ្រព្យសម្បត្តិរួមដែលបានដាក់ឈ្មោះរបស់ Y

ប្រាក់បញ្ញើ ១០ម៉ឺនដុល្លារ

# ឧទាហរណ៍

X



- ចំនួនទឹកប្រាក់សរុបនៃទ្រព្យសម្បត្តិរួម  
( ៣០ម៉ឺនដុល្លារ-១០ម៉ឺនដុល្លារ ) + ១០ម៉ឺនដុល្លារ = ៣០ម៉ឺនដុល្លារ

- ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលសហព័ន្ធនីមួយៗទទួលបាន  
 $៣០ម៉ឺនដុល្លារ / ២ = ១៥ម៉ឺនដុល្លារ$

Y



- ចំនួនទឹកប្រាក់ដែល Y បានមិនទាន់គ្រប់ (=ចំនួនទឹកប្រាក់នៃការបែងចែករបស់ X)  
 $១៥ម៉ឺនដុល្លារ - ១០ម៉ឺនដុល្លារ = ៥ម៉ឺនដុល្លារ$



X ចែក ៥ម៉ឺនដុល្លារឲ្យទៅ Y ។

អ្នកមានអំណាចមេបា

# ការកំណត់អ្នកមានអំណាចមេបា

នៅពេលលែងលះគ្នា ត្រូវកំណត់អំពីអ្នកមានអំណាចមេបាតាមការពិភាក្សារបស់ឪពុកម្តាយ (ក្រមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា ១០៣៧ កថាខណ្ឌទី១)។ បើមិនអាចកំណត់តាមការពិភាក្សាបានទេ តុលាការនឹងកំណត់អ្នកមានអំណាចមេបា ដោយពិចារណាទៅលើផលប្រយោជន៍របស់កូន(មាត្រាដដែល កថាខណ្ឌទី៣)។

តុលាការនឹងពិចារណាអំពីយោបល់របស់កូន ដោយថ្លឹងថ្លែងសមស្របទៅតាមអាយុ និង សភាពចាស់ទុំរបស់កូននោះ(ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល មាត្រា២២ កថាខណ្ឌទី៤)។

# ការកំណត់អ្នកមានអំណាចមេបា

ត្រូវពិចារណាអំពីសុខុមាលភាពរបស់កូនជាចម្បង ទាក់ទង  
នឹងថាតើឪពុក ឬ ម្តាយនឹងក្លាយជាអ្នកមានអំណាចមេបា។

ប៉ុន្តែ មិនមានមូលដ្ឋានជាទូទៅណាមួយឡើយ ក្រៅពីការ  
ធ្វើការសម្រេចសេចក្តីជារួមដោយពិចារណាលើស្ថានភាព  
នានាទេ។

# ធាតុដែលត្រូវយកមកពិចារណា

- ស្ថានភាពខាងឪពុកម្តាយ
  - សមត្ថភាពនៃការថែទាំ ( អាយុ អត្តចរិត ការអប់រំ ស្ថានភាពសុខភាព )
  - បរិស្ថានគ្រួសារផ្នែកសតិអារម្មណ៍ និង ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ( បរិស្ថាននៃទ្រព្យសម្បត្តិ ប្រាក់ចំណូល មុខរបរ ការរស់នៅ ជីវភាព )
  - បរិស្ថាននៃលំនៅឋាន
  - បរិស្ថាននៃការអប់រំ
  - ស្ថានភាពនៃការថែទាំកន្លងមក
  - ទ្រព្យសម្បត្តិដែលមាននៅក្នុងផ្ទះ
  - ការជួយគាំទ្ររបស់សាច់ញាតិ  
ជាដើម

# ធាតុដែលត្រូវយកមកពិចារណា

- ស្ថានភាពខាងកូន
  - អាយុ
  - ភេទ
  - ស្ថានភាពនៃការវិវត្តខាងផ្លូវកាយ និង ផ្លូវចិត្ត
  - ស្ថានភាពនៃការបន្ស៊ាំនឹងបរិស្ថាន
  - ការបន្ស៊ាំនឹងការផ្លាស់ប្តូរបរិយាកាស
  - ឆន្ទៈរបស់កូន
  - ទំនាក់ទំនងខាងអារម្មណ៍រវាងឪពុកម្តាយ និង សាច់ញាតិ  
ជាដើម



# ធាតុដែលត្រូវយកមកពិចារណា

- អ្នកថែទាំចម្បង

គេគិតថាគួរតែឲ្យអ្នកថែទាំចម្បងតាំងពីកុមារបានកើតបន្តការថែទាំ។ ប៉ុន្តែ នេះមិនមែនជាមូលដ្ឋានដាច់ខាតនោះទេ។ ទោះបីជាអ្នកថែទាំចម្បង ជាអ្នកមើលថែទាំក៏ដោយ បើសិនជាមានបញ្ហាទាក់ទងនឹងស្ថានភាពនៃការថែទាំ បរិស្ថានជីវភាព និងរបៀបនៃការថែទាំជាដើមនោះ ក៏អាចឲ្យឪពុក ឬ ម្តាយម្ខាងទៀតជាអ្នកមានអំណាចមេបាដែរ។

- ការផ្លាស់ប្តូរបរិស្ថានថែទាំ

បើសិនជាយកបុគ្គលដែលមិនមែនជាអ្នកថែទាំចម្បងជាអ្នកមានអំណាចមេបា និងធ្វើឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរបរិស្ថានជីវភាពរបស់កូន។ ក្នុងករណីនេះ អាចនាំឲ្យស្ថានភាពផ្លូវចិត្តរបស់កូនមានភាពច្របូកច្របល់។ ដូចនេះ ក៏ចាំបាច់ត្រូវតែពិចារណាអំពីភាពត្រឹមត្រូវ ឬ មិនត្រឹមត្រូវក្នុងការផ្លាស់ប្តូរបរិស្ថានថែទាំផងដែរ។

# ធាតុដែលត្រូវយកមកពិចារណា

- ឆន្ទៈរបស់កូន

ឆន្ទៈរបស់កូនចាំបាច់ត្រូវតែគោរព។ ប៉ុន្តែ ការក្តាប់យកឆន្ទៈរបស់កូន និង ការវាយតម្លៃលើឆន្ទៈរបស់កូន មិនមែនជារឿងងាយស្រួលនោះទេ។ ត្រូវតែរួមបញ្ចូលនូវអាយុរបស់កូន កម្រិតនៃការលូតលាស់ កម្រិតនៃសមត្ថភាពខាងភាសា និង ការបញ្ចេញមតិគោលជំហរនាពេលបច្ចុប្បន្នរបស់កូន និងប្រវត្តិនៃអប់រំរបស់កូន ជាដើម (យោងច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល មាត្រា២២ កថាខណ្ឌទី៤)។

- មូលដ្ឋាននៃការមិនបែកចេញពីបងប្អូន

ជាទូទៅ គេយល់ថា មិនគួរបំបែកបងប្អូនតាំងពីពេលដែលចាប់កំណើតទេ។ ប៉ុន្តែ គេយល់ថា នេះមិនមែនជាមូលដ្ឋានដាច់ខាតនោះទេ គឺជាមូលដ្ឋានមួយនៃការពិចារណារួម។

# ធាតុដែលត្រូវយកមកពិចារណា

- ការអនុញ្ញាតអំពីការឲ្យចូលជួប និង ប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយ កូន (ក្រមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា ១០៤០ កថាខណ្ឌទី១) ការទទួលស្គាល់ ឬ មិនទទួលស្គាល់អំពីការចូលជួប និង ប្រាស្រ័យទាក់ទង ជាមួយឪពុកម្តាយម្ខាងទៀតនោះ អាចពិចារណានៅពេលកំណត់អំពីអ្នកមាន អំណាចមេបា។
- ភាពខុសច្បាប់នៃការលួចយក ក្នុងករណីដែលអ្នកថែទាំបានលួចយកកូនដោយមិនខ្វល់នឹងច្បាប់ ឬ វិធាននៅក្នុងសង្គម ហើយបានចាប់ផ្តើមថែទាំកូននោះ គេអាចវិនិច្ឆ័យថា បុគ្គលនោះមិនសាកសមធ្វើជាអ្នកមានអំណាចមេបាទេ។

សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង សោហ៊ុយ  
ចាំបាច់ដែលត្រូវទទួលបានបន្ទុកដើម្បី  
គ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន

ការទទួលបន្ទុកសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង សោហ៊ុយ  
ចាំបាច់ដែលត្រូវទទួលបន្ទុកដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន

• សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍( ក្រុមរដ្ឋប្បវេណីមាត្រា ៩៧១ )  
តើត្រូវទទួលបន្ទុកសោហ៊ុយត្រឹមកម្រិតណា ?

- គេបានកំណត់ថា ចាំបាច់ត្រូវតែទទួលបន្ទុកសោហ៊ុយនូវកម្រិត  
ជីវភាពដូចគ្នានឹងជីវភាពរបស់ខ្លួន( ឧទា៖ប្តី )មកធ្វើជាកម្រិតនៃ  
ការផ្គត់ផ្គង់ជីវភាពទៅឲ្យភាគីម្ខាងទៀត( ឧទា៖ប្រពន្ធ )
- ពិចារណាទៅលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្តីប្រពន្ធ ប្រាក់ចំណូល និង  
ស្ថានភាពផ្សេងៗទៀត ហើយធ្វើការកំណត់( មាត្រាដដែល )។

# ការទទួលបន្ទុកសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង សោហ៊ុយ ចាំបាច់ដែលត្រូវទទួលបន្ទុកដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន

- សោហ៊ុយចាំបាច់ដែលត្រូវទទួលបន្ទុកដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន (ក្រមរដ្ឋប្បវេណី  
មាត្រា ១០៤០ )
  - ដូចគ្នានឹងសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែរ ចាំបាច់ត្រូវតែបង់នូវកម្រិតជីវភាពដូចគ្នានឹង  
ជីវភាពរបស់ខ្លួន(ឧទា៖ឪពុក) ជាកម្រិតដែលត្រូវផ្គត់ផ្គង់ទៅឲ្យកូន។
  - តុលាការត្រូវតែកំណត់សោហ៊ុយចិញ្ចឹមបីបាច់កូនដោយគិតពិចារណាលើស្ថានភាព  
នៃជីវភាព និង ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចរបស់ឪពុកម្តាយ ( មាត្រាដដែល កថាខណ្ឌទី៦ )។
- នៅប្រទេសជប៉ុន គេកំណត់ដោយយកសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍ រួមនឹង  
សោហ៊ុយចាំបាច់ដែលត្រូវទទួលបន្ទុកដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន និងប្រាក់  
ចំណូលរបស់ឪពុកម្តាយ ធ្វើជាមូលដ្ឋាន។

# វិធីគណនាសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍

1. សន្មតថាប្តីប្រពន្ធរួមរស់នៅជាមួយគ្នា ហើយគណនាប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋានសរុប



2. គណនាថ្លៃជីវភាពរៀងៗខ្លួនរបស់អ្នកមានករណីយកិច្ច និងអ្នកមានសិទ្ធិ ផ្អែកតាមប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋានក្នុងចំណុច1.



3. គណនាចំនួននៃគម្រោងប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋានរបស់អ្នកមានករណីយកិច្ច និង ថ្លៃជីវភាពរបស់អ្នកមានសិទ្ធិ។

# វិធីគណនាសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍

- ប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋាន

ចំនួនប្រាក់ដែលបានដកពន្ធ និង ការធានារ៉ាប់រងសង្គម ហើយនឹងថ្លៃជីវភាពពីចំនួនប្រាក់ចំណូល។ ក្នុងការអនុវត្ត ពុំមានការកំណត់ដោយឡែកឡើយ ហើយគេធ្វើការគណនាដោយយកភាគរយនៃចំនួនប្រាក់ចំណូលដែលបានកំណត់ ដោយផ្អែកតាមស្ថិតិ។

- បុគ្គលិកក្រុមហ៊ុន ឬ មន្ត្រីរាជការ ៖ ប្រាក់ចំណូលតាមមុខងារ x 0.៣៤~0.៤២
- អ្នកធ្វើអាជីវកម្មដោយខ្លួនឯង៖ ប្រាក់ចំណូលដែលបានកាត់ពន្ធ x 0.៤៧~0.៥២

- ការគណនាថ្លៃជីវភាព

បើសិនជាមនុស្សពេញវ័យគេគិតថា ១០០ នៅក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង ថ្លៃជីវភាពរបស់កូននឹងត្រូវគណនាដូចតទៅ៖

- កូនដែលមានអាយុ ០ឆ្នាំ~១៤ឆ្នាំ = ៥៥
- កូនដែលមានអាយុ ១៥ឆ្នាំ~ ១៩ឆ្នាំ = ៩០



# ឧទាហរណ៍លម្អិត (សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍)

X

ប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋាន  
៥ ម៉ឺនដុល្លារ



Y

កូន a (១៧ឆ្នាំ) កូន b (៥ឆ្នាំ)

ប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋាន ៣ ម៉ឺនដុល្លារ



# ឧទាហរណ៍លម្អិត (សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍)

ប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋានសរុប ៨ ម៉ឺនដុល្លារ

X

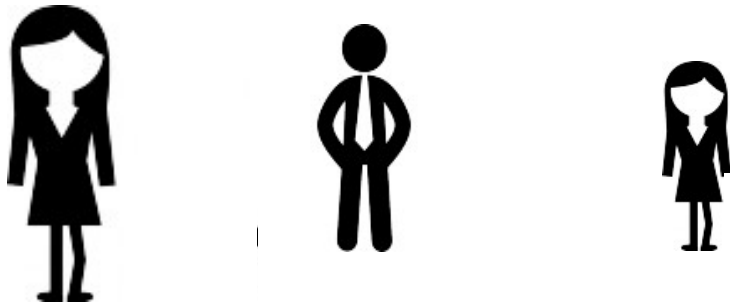
Y

កូន a (១៧ឆ្នាំ)    កូន b (៥ឆ្នាំ)

ប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋាន  
៥ ម៉ឺនដុល្លារ



ប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋាន ៣ ម៉ឺនដុល្លារ



សន្មតថា រួមរស់ជាមួយគ្នា ហើយធ្វើការគណនាប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋានសរុប។  
 $5 \text{ ម៉ឺនដុល្លារ} + 3 \text{ ម៉ឺនដុល្លារ} = 8 \text{ ម៉ឺនដុល្លារ}$

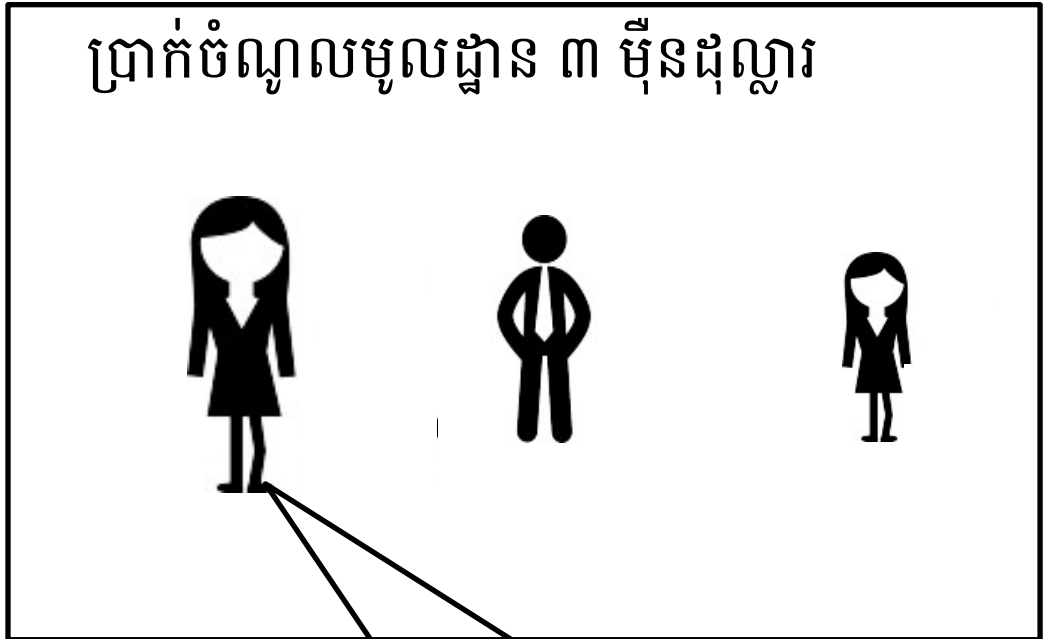
# ឧទាហរណ៍លម្អិត (សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍)

ប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋានសរុប ៨ ម៉ឺនដុល្លារ

X

Y

កូន a (១៧ឆ្នាំ) កូន b (៥ឆ្នាំ)



ភាគរយនៃថ្លៃជីវភាពរបស់ X ១០០

ភាគរយនៃថ្លៃជីវភាពរបស់ Y  
 $900 + 80 + 55 = 1035$

ប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋានសរុប និងបែងចែកទៅឲ្យ  
 Y ផ្អែកតាមភាគរយនៃថ្ងៃជីវភាព  

$$\frac{\text{៨ម៉ឺនដុល្លារ} \times ២៤៥}{(១០០+២៤៥)}$$

$$= ៥ម៉ឺន៦៨០០ដុល្លារ$$

ប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋានសរុប ៨ម៉ឺនដុល្លារ

X

ប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋាន  
 ៥ ម៉ឺនដុល្លារ




ភាគរយនៃថ្ងៃជីវភាព ១០០

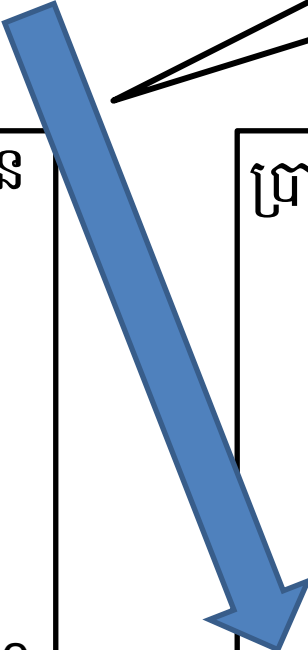
Y

កូន a ( ១៧ឆ្នាំ ) កូន b ( ៥ឆ្នាំ )

ប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋាន ៣ ម៉ឺនដុល្លារ



ភាគរយនៃថ្ងៃជីវភាព ២៤៥



# ឧទាហរណ៍លម្អិត (សោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍)

ប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋានសរុប ៨ ម៉ឺនដុល្លារ

X

Y កូន a (១៧ឆ្នាំ) កូន b (៥ឆ្នាំ)

ប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋាន  
៥ ម៉ឺនដុល្លារ

ប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋាន ៣ ម៉ឺនដុល្លារ



ភាគរយនៃថ្លៃជីវភាព ១០០

ភាគរយនៃថ្លៃជីវភាព ២៤៥  
ថ្លៃជីវភាព ៥ម៉ឺន៦៨០០ដុល្លារ

ចំនួននៃសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែល X ត្រូវបង់ទៅឲ្យ Y ៖  
ប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋានរបស់ Y (៣ម៉ឺនដុល្លារ) និង ចំនួនគម្លាត (២ម៉ឺន៦៨០០ដុល្លារ) នៃថ្លៃជីវភាព  
(៥ម៉ឺន៦៨០០ដុល្លារ)

# វិធីគណនាសោហ៊ុយចាំបាច់ដែលត្រូវទទួលបានបន្ទុក ដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន

1. គណនាប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋានរបស់អ្នកមានករណីយកិច្ច



2. សន្មតថាអ្នកមានករណីយកិច្ច និង កូនរួមរស់នៅជាមួយគ្នា ហើយ  
គណនាថ្លៃជីវភាពរបស់កូន



3. គណនាចំនួនដែលអ្នកមានករណីយកិច្ចត្រូវទទួលបានបន្ទុក ដែលមាននៅ  
ក្នុងថ្លៃជីវភាពរបស់កូននៃចំណុច 2. ផ្អែកតាមភាគរយនៃប្រាក់ចំណូល  
មូលដ្ឋានរបស់អ្នកមានសិទ្ធិ និង អ្នកមានករណីយកិច្ច

# ឧទាហរណ៍លម្អិត

( សោហ៊ុយចាំបាច់ដែលត្រូវទទួលបានបន្ទុកដើម្បីគ្រប់គ្រង  
ថែរក្សាកូន )

X

ប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋាន  
៥ ម៉ឺនដុល្លារ



Y កូន a ( ១៧ឆ្នាំ ) កូន b ( ៥ឆ្នាំ )

ប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋាន ៣ ម៉ឺនដុល្លារ

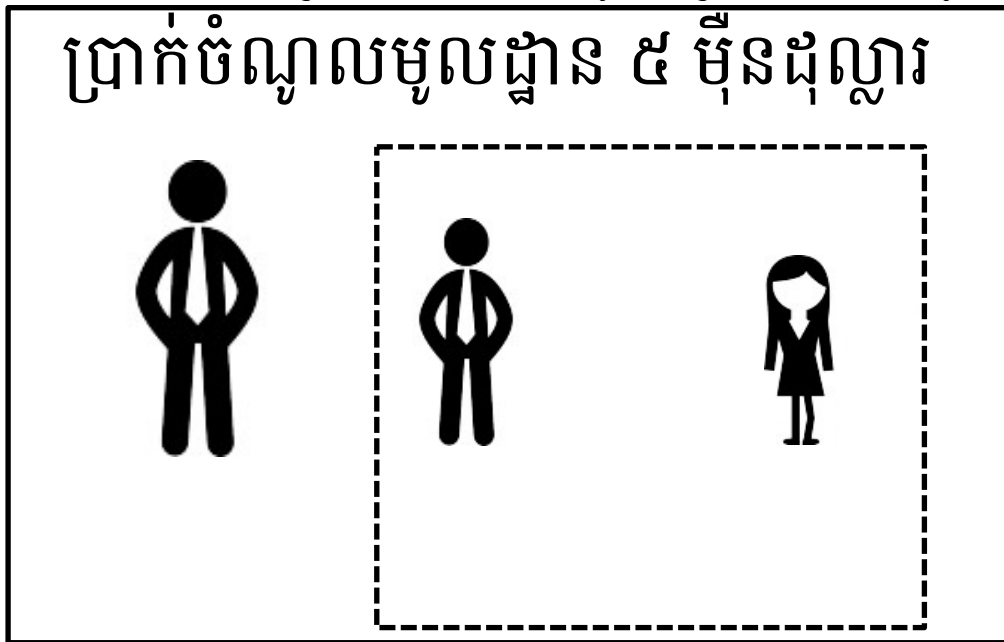


# ឧទាហរណ៍លម្អិត

( សោហ៊ុយចាំបាច់ដែលត្រូវទទួលបានបន្ទុកដើម្បីគ្រប់គ្រង  
ថែរក្សាកូន )

X កូន a ( ១៧ឆ្នាំ ) កូន b ( ៥ឆ្នាំ )

Y



សន្មតថាអ្នកមានករណីយកិច្ច និង កូនរួមរស់នៅជាមួយគ្នា។



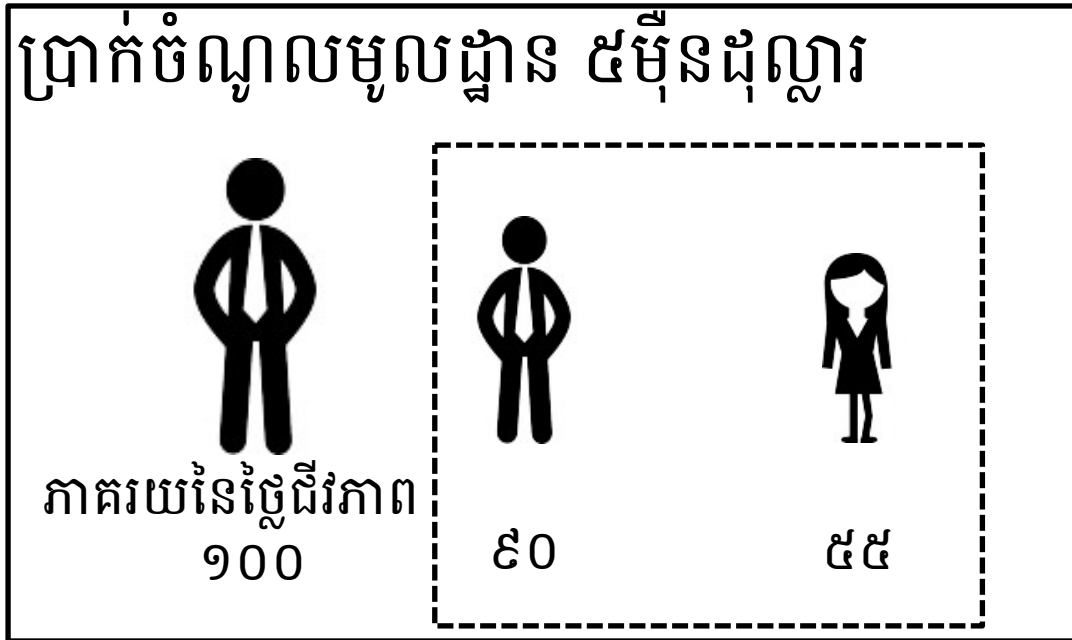
# ឧទាហរណ៍លម្អិត

( សោហ៊ុយចាំបាច់ដែលត្រូវទទួលបានបន្ទុកដើម្បីគ្រប់គ្រង  
ថែរក្សាកូន )

គណនាថ្លៃជីវភាពរបស់កូន។

X កូន a ( ១៧ឆ្នាំ ) កូន b ( ៥ឆ្នាំ )

Y



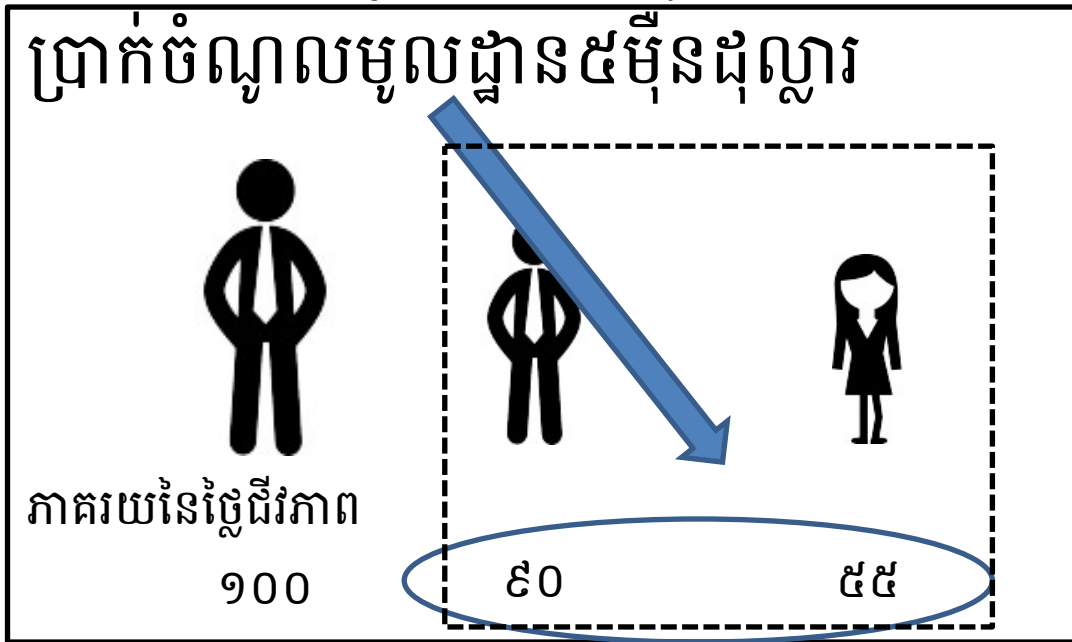
# ឧទាហរណ៍លម្អិត

( សោហ៊ុយចាំបាច់ដែលត្រូវទទួលបានបន្ទុកដើម្បីគ្រប់គ្រង  
ថែរក្សាកូន )

គណនាថ្លៃជីវភាពរបស់កូន។

X កូន a ( ១៧ឆ្នាំ ) កូន b ( ៥ឆ្នាំ )

Y



$$៥ម៉ឺនដុល្លារ \times ( ៩០ + ៥៥ ) / ( ១០០ + ៩០ + ៥៥ ) = ២ម៉ឺន៩៥០០ដុល្លារ$$

# ឧទាហរណ៍លម្អិត

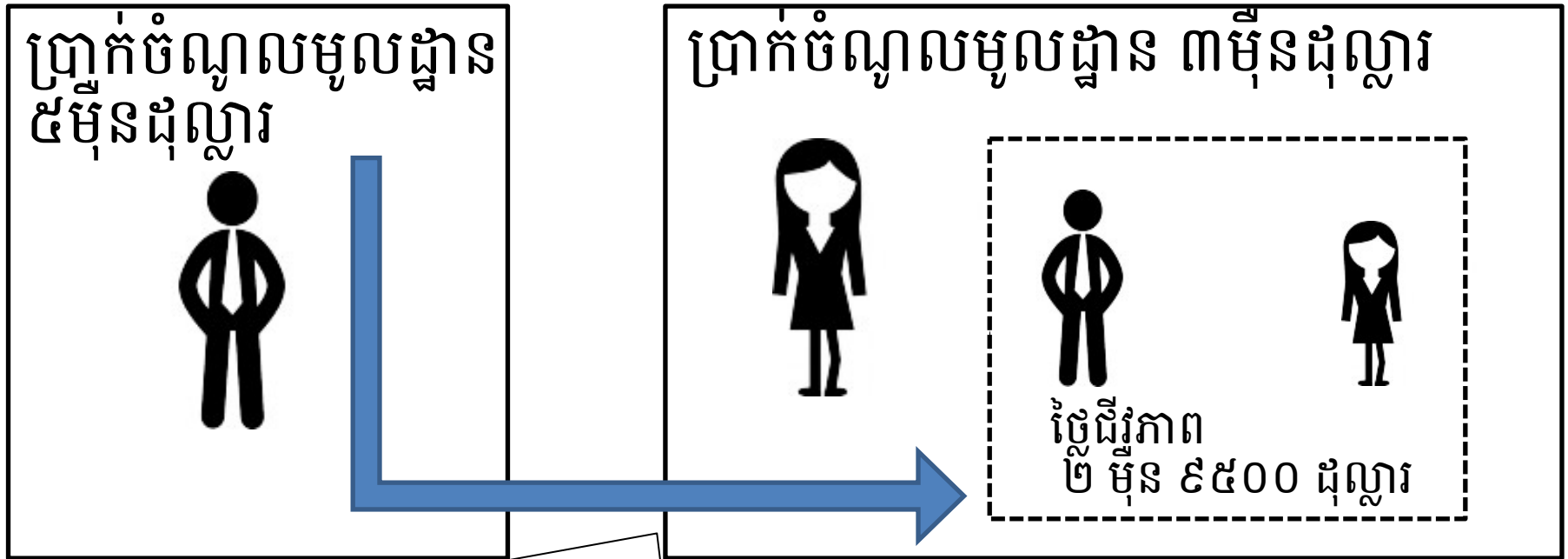
( សោហ៊ុយចាំបាច់ដែលត្រូវទទួលបានបន្ទុកដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន )

X

Y

កូន a ( ១៧ឆ្នាំ )

កូន b ( ៥ឆ្នាំ )



គណនាចំនួនដែល X ត្រូវទទួលបានបន្ទុកយោងតាមភាគរយនៃប្រាក់ចំណូលមូលដ្ឋានរបស់ X និង Y។

$$២ម៉ឺន៩៥០០ដុល្លារ \times ៥ម៉ឺនដុល្លារ / ( ៥ម៉ឺនដុល្លារ + ៣ម៉ឺនដុល្លារ ) = ១ម៉ឺន៨៤០០ដុល្លារ$$

សូមអរគុណចំពោះការយកចិត្តទុកដាក់  
ស្តាប់!